

INFORMACJA SOLIDARNOSCI Region Mazowsze nr 234 Warszawa 4 IX 1984 r.

Komunikat

Czwarta rocznica Sierpnia 80 - w myśl zaleceń RKW - obchodzona być miała przez poszczególne struktury i TKZ-ty w sposób dostosowany do możliwości i warunków działania na swoim terenie. Oto informacje, jakie otrzymaliśmy do dziś: PKZ FSO w biuletynie informacyjnym "Monter" z 28 VIII wezwała do 15-minutowego strajku. MRKS informuje, że w prawie wszystkich zakładach FSO praca została przerwana.

TKZ HW w roprowadzanych na terenie zakładów ulotkach /żądających uwolnienia więźniów politycznych, przywrócenia do pracy Seweryna Jaworskiego, wolności dla "S" i zakończenia dyktatury wojskowej /wezwał do bojkotu komunikacji i pokojowego marszu ul. Kępszowicza. TKZ ożenia, że po I zmianie wyznaczoną trasą przeszło grupami łącznie kilkuset hutników. Przy ul. Przytyk zawieszono transparent z napisem "Solidarność - Lech Wałęsa".

W Ursusie przed 31 VIII na murach i w przejściu podziemnym pojawiły się hasła "S".

Pod krzyżem przez zakładem ZWAR-2 w Miądzylesiu palono znicze i składano kwiaty. Podobne uroczystości odbyły się w hali działu mechanicznego w MERA-Pnefal i w Wedlu.

W Rawarże Polkolórze i Budopolu-Warszawa stanowiska pracy udekorowano biało-czerwonymi kwiatami. Pracownicy byli odświętnie ubrani. W Rawarże na niektórych wydziałach pracowano praktycznie do 12-tej, demonstracyjnie podkreślając, że 31 VIII to nasze święto.

31 VIII rozpoczęły się zbierania podpisów pod petycją do sejmu o status Więźniów politycznych w zakładach: ZWAR-2, MERA-PNEFAL, Instytut Elektrotechniki, Zakładowe organizacje związkowe rozprowadzały własne rocznicowe ulotki/np. POLFA, Budopol, Nowotko/.

Ulotki MKK o hasłach: Uwolnić Lisa, Nie oddamy Sierpnia, Porozumienia społeczne obowiązują, Solidarność istnieje, "S" żyje i walczy, Sierpień pamiętamy, Kolportowane byki 31 VIII m.in. w zakładach IBJ, ZWAR-2, MERA-PNEFAL, Instytut Łączności, Centralny Szpital Kolejowy, Polkolor Piaseczno, WSK-PZII, Wedel.

PKOS wydał i rozprowadził w Pruszkowie kilka tysięcy rocznicowych ulotek. Grupy ulotkowe Armenia rozrzuciły w różnych punktach Warszawy 15 tys. ulotek z oświadczeniem TKK.

31 sierpnia 1984

31 sierpnia 1984

Władysław Frasyniuk i Józef Pinior znów w więzieniu - 1 IX skazani zostali przez kolegium na 2 miesiące aresztu /bez prawa zamiany na grzywnę/ za "zakłócenie porządku". Rozprawa odbyła się w trybie doraźnym, wprowadzonym przez prezydent Wrocławia na okres IV rocznicy strajków i porozumień sierpniowych. 31 VIII ok. 13.30 Władysław Frasyniuk i Józef Pinior wraz z żonami poszli złożyć kwiaty pod tablicą przy zajezdni MPK na ul. Grabiszyńskiej, gdzie w sierpniu 80 r. była siedziba dolnośląskiego MKS. Byli również w zajezdni. Przyszli bez uprzedzenia, dlatego wokół tablicy zebrało się stosunkowo niewiele osób. Władysław Frasyniuk powiedział kilka zdań o rocznicy sierpnia. Wkrótce potem obaj przywódcy zostali zatrzymani wraz z żonami, które po kilku godzinach wypuszczono. Warto dodać, że zarówno Wł. Frasyniuk, jak i J. Piniora od wyjścia z więzienia intensywnie inwigilowało co najmniej kilkudziesięciu esbeków, także kiedy szli 31 VIII na Grabiszyńską byli śledzeni przez liczną obstawę.

Obochody Święta "Solidarności" '84. W tym roku 31 VIII nie było w Polsce wielkich manifestacji. Do demonstracji wezwał, o ile nam wiadomo, tylko region dolnośląski, ale we Wrocławiu także nie udało się utworzyć naprawdę dużego pochodu.

Wrocław: RKS apelował o udział w mszach św. 30 VIII w kościele przy ul. Bujwida. 31 VIII w katedrze oraz o przejście pochodem z okolic pl. Grunwaldzkiego do pl. Dzierżyńskiego /"Solidarność walcząca" ogłosiła początek demonstracji na pl. 1 Maja/. 30 VIII po cotygodniowej mszy św. w intencji uwięzionych, w kościele przy Bujwida kilka tysięcy ludzi, w większości w średnim wieku i starszych, śpiewając pieśni religijne przeszło aż do ul. Piastowskiej, gdzie otoczyła ich milicja, wiel osób zatrzymano. 31 VIII trasy wyznaczone przez RKS i SW były obstawione kordonami ZOMO. Gromadzące się wokolicy, grupy demonstrantów, kilkudziesięciu-kilkusetosobowe były zbyt słabe, by utworzyć pochód. ZOMO rozpraszало ludzi używając pałek. Tylko w pobliżu rynku zebrało się ok. 2000 osób wznosząc okrzyki "S". Tkumy natomiast uczestniczyły w mszy św. /o 18.30/ w intencji ojczyzny, po wyjściu z katedry ok. 2-3 tysięczny pochód przeszedł aż do pl. Dzierżyńskiego, tam został rozproszony. Wieczorem w mieście palowano i brutalnie wyłapywano przypadkowych przechodniów. Łącznie 30 i 31 VIII we Wrocławiu wrocławiu zatrzymano ponad 200 osób. 14 areszto-

wano. Gdańsk. Obchody IV rocznicy Sierpnia trwały tydzień /od 26 VIII/. Gromadzone się głównie w kościołach, gdzie odbywały się imprezy artystyczne. Obok trydycyjnie licznego udziału aktorów, tym razem bardzo widoczni byli także plastycy i muzycy. Świetną wystawę "Artyści-malarze - stoczniovcem" pokazano u o. Dominikanów w Gdańsku. Było dużo wielkich nazwisk z całej Polski: po prezentacji III symfonii Witolda Lutosławskiego odbyło się spotkanie z kompozytorem, występowały Stefania Woytowicz i Halina Mikołajska, za każdym razem publiczność reagowała wspaniale. W m. budującym się kościele na Zaspie/parafia Wałásów/ Piotr Szczepanik interpretował pieśni powstań narodowych w koncercie dedykowanym gdańskim stoczniovcem. Włoszi artyści prezentowali muzykę inspirowaną poezją Zbigniewa Herberta i Ryssarda Krynickiego. Sam Herbert przyjechał na główne uroczystości i przywitany został niesłychaną wręcz owacją. Główny udział w obchodach wzięli prezosi zdelegalizowanych związków twórczych: Stefan Bratkowski /SDP/, Jerzy Puciata /ZPAP/ i Andrzej Szczypiorski /ZASP/.

Lech Wałasa starał się uczestniczyć we wszystkich koncertach, stale oblegany przez watahy reporterów i ekipy TV.

31 VIII Lech Wałasa złożył kwiaty pod Pomnikiem. Podanego wcześniej do wiadomości publicznej przemówienia nie wygłosił - słuchaczami były kordony MO i SB, które nie dopuszczały ludzi. Główny koncert rocznicowy rozpoczął się o 16.30 w kościele o. Dominikanów. Prowadził go Jacek Fedorowicz. Owacyjnie witano Adama Michnika i Janusza Onyszkiewicza. Na zakończenie odczytano 21 postulatów z Sierpnia '89 - stanowiły one kr. elementy olbrzymiego krzyża namalowanego przez J. Puciata. Przy każdym niezrealizowanym postulacie rozlegały się krótkie, suche oklaski. Uroczystości zamknęła msza św. stoczniovcem u św. Brygidy. Gasto krążący po ulicach funkcjonariusze zachowywali się, jak na nich dość spokojnie.

Nowa Huta. 30 VIII kombinat obwieszony był plakatami i ulotkami, a w dniu rocznicy pojawiły się - na apel "S" HIL - uroczyste dekoracje, zwłaszcza na Wydziale Karoseryjnym i na Zgniataczu. W nocy z 30 na 31 VIII zatrzymano 17 osób, były też dużo przesłuchania. 30 i 31 VIII odprawione zostały dwie uroczyste msze św. w intencji rocznicy Sierpnia. 30 VIII w kościele w Mistrzejowicach homilie wygłosił ks. Jerzy Popiełuszko. Owacyjnie witano amnestionowanych działaczy "S", m.in. Stanisława Handzlika. Na zakończenie Piotr Szczepanik śpiewał pieśni patriotyczne. 31 VIII w bieżącej Arce zgromadziło się 5-6 tys. osób. Po wyjściu z kościoła pojawiło się wiele ulotek i transparentów "S", grupy ludzi wzywały do manifestacji. Jednak zgodnie z wcześniejszym apelem RKS uczestnicy maszy przeszli tylko do pobliskiego miejsca śmierci Bogdana Włosika, gdzie złożono kwiaty, skandowano hasła i śpiewano pieśni. Potem ludzie rozeszli się do domów.

Warszawa. Uczestnicy wieczornej mszy św. w katedrze przeszli na Rynek, skandując hasła "S". MO odcięło ulice prowadzące do Pl. Zamkowego, gdzie odbywały się tego dnia oficjalne uroczystości. Ludzi rozchodzących się ulicami poniżej Starego Miasta i Krakowskiego Przedmieścia pozpraszali funkcjonariusze na koniach.

Inne miasta. W Częstochowie uczestnicy wieczornej mszy św. w kaplicy zebrali się przy figurze "Atki Boskiej" wznosząc okrzyki "S" / w tym roku najczęstszymi w Polsce hasłami były: "Solidarność", "Uwolnić Lisa", "Lech Wałasa", "Zbyszek B. jak Pozdrowienia dla podziemia" / funkcjonariusze, których było tego dnia w mieście wyjątkowo dużo, rozpraszali zgromadzonych, a potem wyłapywali pojedyncze osoby. Uroczyste msze św. odbyły się także w wielu innych ośrodkach m.in. w Krakowie, ydgoszczy, Błocku i Piotrkowie Trybunalskim / te trzy ostatnie miasta były obstawione przez ZOMO, ale nie było żadnych interwencji /.

Grupy RKW przeprowadziły akcje ulotkowe / 28 ulotek z tekstem o władzeniach MKK / 29 VIII o 14.30 w rejonach Rutkowskiego, Nowego Świata, Krakowskiego Przedmieścia, Świętokrzyskiej i 30 VIII o 16.30 w okolicach kina Mokkwa i "emina, Alei Groźlińskich i Marszałkowskiej. W pobliżu ośrodku kultury CSRS rozrzucono 10 tys. ulotek sygnowanych WSN, upamiętniających 16 rocznicę agresji na Czechy i Słowację.

23 VIII o godz. 21 i 25 VIII o godz. 20 na osiedlu Nowa Wieś w Pruszkowie Radio "S" dokonało udanej próby wejścia na wizję i programu TV z napisem "S" i "Żyje". Próbę tę przeprowadzono również 28 VIII o godz. 21 w Milanówku, a 30 VIII o 19.30 Radio "S" nadało audycję z przemówieniem Zbigniewa Bujaka, dostępna w Warszawie na Sargowku, Bemowie i Woli. Nadano także audycję w Pruszkowie, Milanówku i Tworku.

31 VIII Radio MKK nadało o godz. 12 audycję dla zak. pracy w mikroregionie Międzylesie. Tego dnia w Pasażu Śródmiejskim o godz. 17 specjalna grupa RKW doznała w urzędzeniu nagłaśniającego 20 minutową audycję, składającą się z komunikatów i oświadczeń MKK oraz piosenek.

Z raportu w sprawie Republikańskiej Komisji Wykwasowej
157 Rezonanse Kowad Bielinski